

مشخصات کلی درس

نام رشته: مقطع رشته: کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده پزشکی عمومی

مشخصات استاد مسؤول: دکتر جواد جواهری

اهداف

در پایان این چرخش آموزشی در راستای تحقق نوانمندیهای مورد انتظار از دانش آموختگان پزشکی عمومی، و راستای پاسخگویی اجتماعی آموزش پزشکی کارورز باید بتواند:

با مفاهیم ذیل آشنا و در عمل موارد زیر را به کار بندد:

۱. مدیریت جامع بیماران
۲. پایش و ارزشیابی برای ارتقای شاخص های سلامت
۳. ارزیابی مراکز خدمات جامع سلامت
۴. تحلیل اولویت بندی و حل یک مشکل سلامتی
۵. ارزیابی سلامت جامعه، مدیریت بیماریها و عوامل خطر آنها
۶. ارزیابی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (فرد خانواده- جامعه)
۷. جلب حمایت همه جانبه-برقراری ارتباط موثر در تعاملات (مراجعین، بیماران، کارکنان و تیم سلامت)
۸. روش های تشخیص زود رس و غربالگری بیماریهای شایع و خدمات غربالگری و پیشگیری از بیماریهای شایع
۹. تجویز کاربردی داروهای خوراکی پایین آورنده قند خون (OHA) در بیماران دیابتی
۱۰. تجویز کاربردی داروهای کاهنده فشار خون و چربی خون در بیماران
۱۱. تجویز انسولین در بیماران دیابتی (انسولین تراپی)
۱۲. علاوه بر آن با مباحث ذکر شده طبق کاریکولوم کارورزی پزشکی اجتماعی به شرح ذیل آشنا و در عمل انجام دهد

نام درس			۲۱۰
درس			کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده
مرحله ارائه			کارورزی
پیش نیاز			کارآموزی پزشکی اجتماعی و خانواده
هدف های کلی			در پایان این چرخش آموزشی در راستای تحقق توانمندیهای مورد انتظار از دانش آموختگان پزشکی عمومی کارورز باید بتواند: ۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. ۲- ارزیابی مدیریت و کاهش عوامل خطر را به درستی و با موفقیت برای مراجعین انجام دهد ۳- برنامه های سلامت کشوری را به درستی اجرا و حسب مورد نقد نماید ۴- مهم ترین عوامل خطر و مشکلات سلامت جمعیت یا منطقه تحت پوشش در فیلدهای آموزشی را بررسی و اولویت بندی نماید و با توجه به امکانات موجود راهکارهای مناسب و برنامه عملیاتی لازم را با عنایت به همکاری های درون و برون بخشی تدوین و ارائه نماید ۵- خدمات غربالگری و پیشگیری از بیماری های شایع و اولویت دار را در سطح فرد، خانواده و جامعه نقد کند ۶- یک طرح در قالب تحلیل، اولویت بندی و حل مشکل را اجرا کند ۷- شاخص های بهداشتی را بر اساس کار با سیستم الکترونیکی سلامت محاسبه و تحلیل نماید ۸- راهکارهای ارتقای شاخص های سلامت را با استفاده از راهکارهای پایش و ارزشیابی در منطقه را پیشنهاد نماید ۹- توانایی اخذ شرح حال جامع، یکپارچه و کامل را در بزرگسالان، کودکان، زنان باردار و سالمندان در کلینیک پزشکی خانواده یا مراکز جامع خدمات سلامت داشته باشد ۱۰- توانایی معاینه فیزیکی عمومی و جامع بزرگسالان، کودکان (برحسب تقسیم بندی رایج سنی)، زنان باردار و سالمندان با رعایت حریم خصوصی بیمار و آگاهی از حدود شرعی مرتبط در کلینیک پزشکی خانواده یا مراکز جامع خدمات سلامت داشته باشد ۱۱- اصول و راهکارهای صحیح ارجاع به سطوح بالاتر را به کار بندد ۱۲- ارزیابی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را در سطح فرد، خانواده و جامعه انجام دهد ۱۳- روش ها و شیوه های جلب حمایت همه جانبه Advocacy را در حل مشکلات بکار ببندد ۱۴- روش های تشخیص زودرس و غربالگری بیماری های شایع را در سطح فرد، خانواده و جامعه به کار ببندد ۱۵- نسخه های لازم را بر اساس اصول تجویز منطقی داروها بنویسد
شرح درس			در این چرخش آموزشی کارورز باید از طریق حضور در عرصه های پیشنهادی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تامین دانش نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز در قالب کارگاههای ترجیحی توسط گروه پزشکی اجتماعی و خانواده برگزار شود. ** عرصه های پیشنهادی آموزشی: • مراکز خدمات جامع سلامت شهری یا شهری و روستایی • خانه های بهداشت • کلینیک پیشگیری • کلینیک پزشکی خانواده • خانه های سلامت و سرای محله شهرداری ها (در صورت امکان) • مرکز بهداشت شهرستان • بازدید از مراکز نگهداری سالمندان، کودکان بی سرپرست، زندان ها، (در صورت امکان) در صورت امکان و ایجاد امنیت و ایمنی برای دانشجویان ترجیحا بیتوته در مناطق روستایی توصیه می شود
فعالیت های آموزشی			فعالیت های یادگیری این بخش باید ترکیب متوازی از آموزش در عرصه ها، مطالعه فردی و بحث گروهی، ارائه گزارش فعالیت، انجام مهارت های عملی مرتبط با اهداف فوق الذکر تحت نظارت استاد، شرکت در جلسات آموزشی گروه، را شامل

	شود. زمان بندی و ترکیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت در راهنمای یادگیری بالینی Clinical Study Guide توسط هر دانشکده و هماهنگ با استانداردهای اعلام شده از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی تعیین می شود.
توضیحات ضروری	* با توجه به شرایط متفاوت آموزش بالینی در دانشکده های مختلف، لازم است راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توانمندی های مورد انتظار دانش آموختگان دوره دکترای پزشکی عمومی و با در نظر گرفتن استانداردهای اعلام شده از سوی دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی تدوین و در اختیار فراگیران قرار گیرد. در هر راهنمای یادگیری بالینی علاوه بر مهارتهای فوق، روشهای مراقبت و مشاوره و آموزش که کارآموز باید شناخت کافی و مهارت در مورد آنها را کسب نماید بایستی مشخص شود. ** میزان و نحوه ارائه کلاس ها نباید به نحوی باشد که حضور دانشجو در عرصه و کسب مهارت های عملی وی را تحت الشعاع قرار دهد و مختل کند. *** لازم است روش ها و برنامه آموزش و ارزیابی کارورز بر اساس اصول علمی مناسب توسط گروه آموزشی تعیین، اعلام و اجرا شود. تایید برنامه، نظارت بر اجرا و ارزشیابی برنامه بر عهده دانشکده پزشکی است. **** نظارت می تواند توسط سطوح بالاتر (دستیاران، فلوها، استادان) اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراعات ایمنی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارورزان و کسب مهارت در انجام مستقل پروسیجرهای ضروری مندرج در سند توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.

مباحث مورد نظر در راستایی پاسخگویی اجتماعی:

- منابع درسی دانشجویان : جزوات و دستورالعمل های کشوری پزشک خانواده، درسنامه تماس با جامعه، کتاب جامع بهداشت عمومی
- شیوه ارزشیابی دانشجویان: تکالیف و پروژه های دانشجویان : لاگ بوک، ارزیابی طول دوره

برنامه آموزش تئوری بخش کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده دانشجویان پزشکی

برنامه کارگاه ۳ روزه کارورزی پزشکی اجتماعی و خانواده

(اصلاح موضوعات و تعداد روزهای کارگاه در پاییز ۹۸ انجام شده)

برنامه روز اول کارگاه کارورزی پزشکی اجتماعی

ساعت ۸-۱۰		۱۰,۳۰-۱۰,۳۰		ساعت ۱۰,۳۰-۱۲,۳۰		۱۲,۳۰-۱۴		ساعت ۱۴-۱۶	
عنوان	سخنران			عنوان	سخنران			عنوان	سخنران
مدیریت جامع بیماران	اقای دکتر جواهری	استراحت و پذیرایی		پایش و ارزشیابی برای ارتقای شاخص های سلامت	اقای دکتر جواهری	نهار و نماز		ارزیابی مراکز خدمات جامع سلامت	اقای دکتر صادقی
								تحلیل اولویت بندی و حل یک مشکل سلامتی	

برنامه روز دوم کارگاه کارورزی پزشکی اجتماعی

ساعت ۸-۱۰		ساعت ۱۰,۳۰-۱۰,۳۰		ساعت ۱۲,۳۰-۱۲,۳۰		ساعت ۱۴-۱۶	
عنوان	سخنران		عنوان	سخنران		عنوان	سخنران
ارزیابی سلامت جامعه، مدیریت بیماریها و عوامل خطر آنها	خانم دکتر محقق		جلب حمایت همه جانبه- برقراری ارتباط موثر در تعاملات (مراجعه بیماران، کارکنان و تیم سلامت)	اقای دکتر جواهری		خدمات غربالگری و پیشگیری از بیماریهای شایع	خانم دکتر محقق
						ارزیابی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت (فرد خانواده- جامعه)	

برنامه روز سوم کارگاه کارورزی پزشکی اجتماعی

ساعت ۸-۱۰		ساعت ۱۰-۱۲		ساعت ۱۲-۱۴	
عنوان	سخنران	عنوان	سخنران	عنوان	سخنران
تجویز کاربردی داروهای خوراکی پایین اورنده قند خون (OHA) در بیماران دیابتی	اقای دکتر جواهری	استراحت و پذیرایی		تجویز کاربردی داروهای کاهنده فشار خون و چربی خون در بیماران	خانم دکتر محقق
		نهار و نماز		تجویز انسولین در بیماران دیابتی (انسولین تراپی)	اقای دکتر جواهری

- در طول دوره بازدید اعضا هیات علمی صورت می پذیرد
- دستورالعمل های زیر در طول دوره مورد بحث و نقد قرار می گیرد:

خانم دکتر محقق: راهنمای طبابت بالینی استئوپروز، هایپرلیپیدمی، فشارخون، دیابت، ترک دخانیات، آسم، بیماریهای مزمن تنفسی، دستورالعمل سالمندان ویژه پزشک، برنامه ایراپن (فعالیت فیزیکی، ترک الکل، خطر سنجی سکتة های قلبی مغزی) ، نظام مراقبت بیماریهای واگیر شامل دستورالعمل کشوری بروسلوز، تب کریمه کنگو، سل.

آقای دکتر صادقی: ارزیابی واحدهای مختلف مرکز جامع خدمات سلامت، ارزیابی برنامه های کشوری در حال اجرا

آقای دکتر جواهری: مدیریت جامع بیماران(در قالب آموزش در کلینیک دیابت) – معاینه مصاحبه و شرح حال گروه های خاص – جلب حمایت همه جانبه – برقراری ارتباط موثر در تعاملات – پایش و ارزشیابی برنامه ها

لاگ بوک در طول دوره توسط کارورزان تکمیل و در انتهای دوره ملاک ارزیابی خواهد بود